

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Ara évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorát először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. a minden hirdetés után 30 kr. bélyegű. Előzetes a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.
A szállításért ezeknek sora után 12 kr. előleges befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

A

K. KÖZLÖNY

jul.—decz. folyamára.

Előfizetési ára:

Egészévre 12 forint.

Félévre 6 "

Évnegyedre 3 "

Az előfizetési pénzek kiadók Stein János középütczei könyvkereskedésébe bérmentve küldendők, hol a lapok pontos szétosztásáról gondoskodva van.

A Kis-Kapustól mellől, július hó.

Habár a szebeni tartományi gyűlésen egy ő felségéhez intézendő felirati javaslat már elfogadott, melyben kéri, hogy ha már a vasutnak csakugyan Aradról kell beindulni, akkor ezen vonal vitessék fel Kolozsvárig s onnét le Brassóig, s ott vitessék ki az országból; mindamellett az erdélyi vasut sorsát eldöntött ténynek még ma sem tekinthetjük, és így e kérdést mindenfelől világosítani, helytelennek nem találjuk, mert gyakran egy érv, vagy bővebb megfontolás lábra segíthet egy már elejtett ügyet is.

Hogy ezen fennemlített felirati javaslatban miért van Kolozsvárig, és nem Kolozsváron át Váradig, valóban fel nem foghatom, mert e kérdés még véglegesen eldöntve nincs, és hogy 21 mérföldre terjedő vonalért, melyből Erdélyre 11 $\frac{1}{2}$ jutna, s mely kerülné 10,350,000 forintba (egy mérföldöt egyiket a másikba véve 900,000 ftba számítva), ezen összegért lemondani képes a t. gyűlés az erdélyi vasutnak legfőbb jövedelméről, az alföldre való szállításról, és beleegyezik, hogy a kelet-északi kereskedés Erdélyt elkerülve Bukovinán vegye keresztül útját, s ezt akkor teszi, midőn meg akarnak szavazni 67 $\frac{1}{2}$ mérföld utat, s garantírozni kívánják 60,860,500 forintnak a kamatját; ezt mi valóban nem érthetjük.

Ez végre is oly ítélet, a mely mindegyik félnek akar adni valamit, de melyely végtelegben egyik fél sínes megelégedve, a minthogy már a „K. Közlöny“ bécsi levelezője értesít is előre, hogy ezen combinatio előhíre is amott sem sok rokonszenvet keltett.

Nagyon is röviden minden részrehajlás nélkül tekintjük át: mi az ország érdeke, s ezt, hogy inkább tehessük végpontul Zámot, és Csucsát, az az eskis közvetlen hazánk érdekét vegyük tekintetbe.

Midőn egy ország legelső vasuti tervét meg akarja állítani, nemcsak a jelenre, de a jövőre is tekintettel kell hogy legyen; mert ha a jövőt nem veszi számba nagyon is könnyen oly tervet készíthet, mely majd az országnak milliókba fogna kerülni, s még ugyis soha helyre nem hozható kárt okozhat.

Az országnak érdeke az első vasutvitelnél abban kell hogy álljon, miszerint az úgy vitetődjék, hogy a jövődöbe építendő pályának nemcsak akadályára ne legyen, de mentől inkább elősegítse az országnak vasutakkal való behálózási tervét. Mi lehet pedig Erdélynek egybehálózási terve más, mint hogy hozzassék egy vonal Váradtól Koslárdig, a másik Aradtól újra Koslárdig, itt egyesülvén a két vonal a Küküllő völgyén fel Brassón keresztül a bodzai szoroson vitessék ki e volna a fővonal, melyhez kapcsolódni Kolozsvártól kezdve Dézsnek, innét egy szárny a Szamos mellett menne ki, a másik Bukovinába vezetne.

Hazánkban elhivatása, hogy gyáros országgá váljon, ha pedig ezen elhivatásának meg fog felelni, úgy legfontosabb gyárvidéke a székelyföld kell hogy legyen, miután fával, vízzel és népességgel bővülök, minek következtében egy szárnyvonalra lesz szükség, mely kezdődjék Vajdaszegnél, s menne a Maroson fel egészen Váraljáig, s innét a Mark-patak mellett ki Tövisnél; Váraljától még a Maros mellett fel folytatná útját, s így átkelve az Olt völgyébe Brassóba vezetne, s itt kapcsolatlank egybe a fővonalal, mely fővonalból Kis-Kapustól egy mellékvonal vinne Szebenig, s ott ki Vöröstoronynál, valamint Sz. Régent Beszterczével kötné egybe egy mellékvonal.

Ez lenné Erdélyre nézve a vasuti hálózási terv, miért is ezt szemelőtt tartva, tekintjük át a most szóban levő két vonal közül, melyik felel meg inkább ezen tervnek, s melyik jelenben hazánkra nézve üdvösebb? Miután Oláhország is minden bizonyára nemcsak egy pályának felépítésén gondolkodik, hanem országának behálózási tervén, mely nagyon is természetesen abba kell hogy álljon, hogy a tengert az országnak vég pontjával egybekösse, s midőn e megvan, fogja megkezdeni a tengerhez legközelebbi részétől az országba szerte nyúló mellékvonalokat. Ezt megmondva, nagyon is természetes, hogy az oláh kormány hajlandóbb egy Galaczól Bodzához vezető mellék vonal kiépítésére, mint pedig egy Piest-től Vöröstoronynig nyúló vonalnak elkészítésére segédkezet nyújtani.

De önérdékünk is azt parancsolja, hogy legelőbb is országunkat leghosszasabban keresztül vágó vaspálya készüljön el, mert nemcsak hogy e felel meg a haza közérdekének, de ha egyszer egy országunkat röviden keresztül vágó vonalt építenénk, így egy hosszabb s egy többé kerülő vonal építésére nagyon későre vagy soha többé pénz nem tudnánk előállítani, s ezáltal vasuti hálózási tervünk csak a szép álomok közé süllyedne le.

Hogy jelenben az Aradról felhúzó vonal nem felel meg országos célunknak és kevésbé jövedelmezővé válhatik, ezt már a „Közlöny“ 1863 i évfolyama 29 dik számában bővebben érinttem; de hogy ha már a vasutnak csakugyan Aradról kell kiindulni, úgy induljon egyszersmind Váradról is, s találkozzék a két vonal Koslárdnál. Mert egyébként a tartományi gyűlés azon 25,537,500 ft-tóke kamatja biztosításának elfogadásával (Zám, Szeben a vöröstoronynig a fehérvári mellék vonalt is ide számítva teszen 28 $\frac{3}{4}$ mérföldet) oly területet válna az országra, mely annak csak kiadását terhesíti, minden javadalom nélkül, miután az ország legnagyobb részének nem hogy haszna volna benne, sőt ha felépül, úgy éppen az ország legnagyobb részében a gazdaság tönkre fog jutni, mert egy oly vonal fogna létesülni, mely majdnem a határszálen vonal el, a mit eléggé bizonyítja a következő számvetés.

A déli határszáztól Az északitól.

Zám . . . 11 mérföld. 23 mérföld.
Déva . . . 9 " 23 " "
Szászváros . . . 8 " 26 " "
Alvincz . . . 10 " 25 " "
Szerdahely . . . 6 " 25 " "
Szeben . . . 4 " 28 " "
közép szám . . . 8 " 25 $\frac{1}{2}$ "

Melynek következtében, ha Fehérvárt és Szebent veszünk azon két pontnak fel, a hol az országnak legtöbb része érintkezésbe fog jöhetni a vaspályával, úgy az első Aradtól 28 mérföldre, a másik pedig 35 mérföldre fog lenni, Piest-től pedig az első 27 $\frac{1}{2}$ %, Szeben pedig 18 mérföldre. Károly-Fehérvártól:

Dézs . . . 20 mérföld 1600 öl.
Besztercze . . . 19 " 3800 " "
Kolozsvár . . . 12 " 1600 " "
Örményes . . . 13 " 2400 " "
Maros-Vásárhely . . . 13 " 3900 " "
Szász Régen . . . 18 " 600 " "
Radnoth . . . 10 " 3300 " "
Balavásár . . . 13 " 3600 " "
Maros-Ujvár . . . 6 " — " "

Szebenhez pedig
Brassó . . . 18 " 2600 " "
Udvarhely . . . 17 " 2700 " "
Segervár . . . 12 " 500 " "
Kőhalom . . . 13 " 400 " "

A szállítás-bér a vaspályán egy mázsának 3 uj krajczár levén, s így egy véka gabonának mérföldenként egy krajczár, tengelyen pedig egy véka gabonának, úgy egy veder bornak két vagy legelőbb 1 $\frac{3}{4}$ kr, és így miután mind Bánáthba, mind Oláhországba a mag szaporodás majd nem kétszeres a miénkhez képest, úgy Erdélynek legtermékenyebb részei a vaspálya távolsága miatt természetesen sem Bánáttal, sem Oláhországgal, még pedig itt helyt az országban is a versenyt ki nem állhatja, minnek következtében nagyon természetesen a gazdaság tönkre fog jutni.

De nem is igazságos, hogy az országnak legnagyobb része egy oly területen részesüljön, melyből semmi hasznót nem hűz, miután az arad-szebeni vonal csak Hunyad, Alsó-Fehérmegyéket, Szászváros, Szerdahely- és Szeben-székeket fogja érinteni, melyek mind össze 244 □ mérföldöt tesznek, és 507,500 lakójuk van, és így egy ily irányú vonal az országnak 566 □ mérföldöt érintetlenül hagyja, s mégis azon érintetlen rész is részesüljön a területben.

Ha pedig a várad-brassói vonal létesülne, úgy a déli határszáztól. Az északitól.

Cs. esa . . . 25 mföld. 9 mérföld.
Kolozsvár . . . 19 " 12 " "
Vajdaszeg . . . 14 " 18 " "
Koslárd . . . 11 " 21 " "
Kis-Kapus . . . 8 " 21 " "
Erzsébetváros . . . 10 " 19 " "
Kőhalom . . . 8 " 7 " "
középszámítás . 12 $\frac{1}{2}$ " 17 $\frac{3}{8}$ "

Melynek következtében esnék a vaspályától:

Dézs . . . 8 mérföld. 300 öl.
Örményes . . . 8 " 3000 " "
Zám . . . 3 " 3500 " "
Maros-Ujvár . . . — " 2000 " "
Besztercze . . . 12 " 1000 " "
Sz. Régen . . . 10 " 2600 " "
Maros-Vásárhely . . . 6 " 1900 " "
Radnoth . . . 4 " 400 " "
Balavásár . . . 9 " 1500 " "
Udvarhely . . . 3 " 3100 " "
Toroczko . . . 2 " 2500 " "
Brassó . . . — " — " "
Segervár . . . — " — " "
Kőhalom . . . — " — " "

S így majdnem egész Erdély versenyelhetne a szállítás bérért akár az Alfölddel, akár Moldovával, miután még Déva is csak 8 mérföldöt és 2800 öl, Szászváros 5 mfd 900 öl, Kucsésd 4 mfd 3500 öl, Sz. Sebes 1 mfd, 3700 öl, Szerdahely 4 mfd, 2300 öl távolságra esnének a vasutól.

Érintené pedig ezen vasut Kolozs-, Torda-, Alsó- és Felső-Fehér, Küküllőmegyéket, Aranyos-, Udvarhely- és Háromszéket, nemkülönben Medgyes, Segesvár, Kőhalom, Brassó és Szebenszéket, s így 501 □ mérföld terület és 1,136,200 lelket lakó földet.

Igaz, hogy ezen vaspálya hossza a szebeni mellékvonallal együtt 64 $\frac{1}{2}$ mérföld s kerülné 57,712,500 ftba, s így kétszeresen több mint az arad-szebeni, de kétszer annyi terület és lakosság részesülne annak jó voltába, s örömet válna több terület magára egy oly áldozatért, melybe az egész országnak van haszna, mint pedig részesüljön kisebb területbe, de olyba, melybe a legnagyobb részének nem hogy haszna, de ellenkezőleg kára volna.

Ha pedig a közös monarchiával szembe tekintjük az ügyet, úgy Erdély legnagyobb részének kívánatja nemcsak méltányos, de igazságos is, miután a monarchiába 668 mérföldnyi vasut létezik, melynek bizonyos kamatja garantírozva van, s így a károsodásba vagyis a reá fizetésbe Erdély is aránylag részesül, még pedig a nélkül, hogy egy talpnyi vasutja lenne, pedig a monarchiának területre nézve $\frac{1}{11}$ részét teszi, s így, ha ezen vasutnak csak is Erdély vennie hasznát ugys 61 mérföld hosszú vaspálya illelté Erdélyt, ezért van joga Erdélynek megvárni, hogy egy oly vaspálya építtessék területén, melyben az egész országnak van haszna, nem pedig olyant, mely csak egyeseknek csinál hasznót, de az országot végpusztulással fenyegeti.

H. H.

Törvényjavaslat

az erdélyi országgyűlés összehívásáról, összekötéséről és működéséről.

(Folytatás.)

XX. Beszterczevidéke két választó kerületet, és pedig:

1) Aldorf, Kis-Besztercze, Jáad, Kis-Demeter, Nagy-Demeter, Petres, Péntek, Zsolna, Törpény, Ujfalu és Vinda helységek együtt, egy választó kerületet;
2) Beszterczevidéke többi helységei együtt, egy választó kerületet.

XXI. Szász-Sebesszéke két választó kerületet, és pedig:

1) Dáal, Kelnek, Rihó, Péterfalva és Lomany helységek együtt, egy választó kerületet;
2) Szász-Sebesszék, többi helységei együtt, egy választó kerületet.

XXII. Nagy-Sinkszéke két választó kerületet, és pedig:

1) Lesses, Morgonda, Ujváros, Prépostfalva, Rosonda, Zeligstad, Szent-Agota, Szász-Halom, Szász-Vessződ, Jakabfalva, Veerd helységek együtt, egy választó kerületet;
2) Nagy-Sinkszék többi helységei együtt, egy választó kerületet.

XXIII. Szerdahelyszék két választó kerületet, és pedig:

1) Szerdahely, Nagy Apöld, Doborka, Kis-Apöld, Nagy-Ludas és Toporcsa helységek együtt, egy választó kerületet;
2) Szerdahelyszék többi helységei együtt, egy választó kerületet.

XXIV. Ujegyházzék két választó kerületet, és pedig:

1) Alczina, Holzmány, Kürpöd, Ujegyház, Magari és Márpód helységek együtt, egy választó kerületet;
2) Ujegyházzék többi helységei együtt, egy választó kerületet.

XXV. Kőhalomszék két választó kerületet, és pedig:

1) Daróc, Homoród, Kacza, Kőhalom, Sövényseg, Sombor, Mirkvásár és Garád helységek együtt, egy választó kerületet;
2) Kőhalomszék többi helységei együtt, egy választó kerületet.

XXVI. Szászvárosszék két választó kerületet, és pedig:

1) Al-Kenyér, Balomér, Fel-Kenyér, Kudsir, Komosz és Vajdaj helységek együtt, egy választó kerületet;
2) Szászvárosszék többi helységei együtt, egy választó kerületet.

XXVII. Szelistyei és talmási fiókszékek, Orláth, Vestény, Rakovicza és Sinna volt katonai helységekkel két választó kerületet, és pedig:

1) Szelistyei fiókszék, Sinna és Oráth helységekkel együtt, egy választó kerületet;

2) Talmási főszék, Vestény és Rakovicza helységekkel együtt, egy választó kerületet. *)

Törvényjavaslat

az első folyamodású bíróságok szervezését illetően.

1. §. Az igazságszolgáltatás a közigazgatástól az első folyamodású fokon is elválasztatik. s önálló k. bíróságok által fog gyakoroltatni.

2. §. Első folyamodású bíróságokul egyes és társas bíróságok állítanak fel.

3. §. Minden egyes bírósághoz azon társas bíróság köbeléből, melynek kerületéhez az egyes bíróság tartozik, egy ülőnek mint egyes bíró szükséges helyettesek (segédek) és segédhivatalnokok küldendő ki.

4. §. Egy társas bíróság kerülete több egyes bíróságok kerületét foglalja magában.

5. §. Minden társas bíróság egy elnökkel, s szükséghez képest egy vagy több helyettesekkel (tanácselnökökkel) és kellő számú ülőnökkkel (tanácsosokkal), s más segéd személyekkel ellátandó.

6. §. A kereskedelmi ügyekbeni bírakodás mennyiben némely részben egyes bírásokhoz utalva nem volna, s a társas bíróságok tanácsai által gyakorlandó.

Ily bírásokhoz a kereskedelmi karból is kell képviselőket megválni.

7. §. A bányai ügyekbeni bírakodás, a bányászati és kohászati műtárgyak kivételével, az alkalmasság mellett a szükség szerint meghatározandó társas bíróságok által fog gyakoroltatni.

8. §. Minden törvényszékhez egy államügyész s megkiváncsított helyettesek és segéd hivatalnokokkal fog alkalmaztatni.

9. §. A törvényszékek száma, területe és székhelye, tekintettel a törvényhatóságok és kerületek határait, rendeltetést útján fog szabályoztatni.

10. §. Minden egyes és társas bírósági hivatal személyzetének létszáma, ügyei terjedelméhez képest a valódi szükségletei szigorú alkalmazkodással fog megállapítatni.

11. §. A bírósági és államügyési hivatalnok és szolgák szolgálati fokozatok, napdíj osztályok és szolgálati járandóságai az alatti mellékelt jegyzékből láthatók.

12. §. Fentartva a polgári és büntető ügyekbeni bírói hatáskör tekintetében az eddigi törvényekben teendő változtatásokat, a volt vegyes járásbírói hatáskör és pedig büntetőügyekben a vizsgáló bíróságok átmegy az egyes bíróságokra, a volt megye, országos és első folyamodású urbéri törvényszékek pedig a társas bíróságokra.

13. §. Felfolyamodások a második folyamodású törvényszékek törvényes szabályozásai a szebeni törvényhatóság területéből a szebeni fő törvényszékhez, minden más törvényszék területéből pedig a Maros-Vásárhelyen székelő kir. táblához mennek.

14. §. Az udvari főmarsall, az egyházi házassági törvényszékek, a jövedéki és a hadi törvényszékek, bírói hatóságok ezen törvény által nem érintetnek.

15. §. Az újjan szervezett törvényszékeknek a hivatali állomások betöltése miatti javaslatoikat illetően, a politikai hatóságok szervezése végett már megállapított határozványok érvényesek.

Személyzeti és fizetési létszáma az első folyamodású bírói hatóságoknak:

Társas bírósági elnök 2506 frt. Szebenben és Kolozsváron 600 frt. Maros-Vásárhelyen és Brassóban 300 frt. póték. Államügyészek 1600 frt. a) a kiküldött egyes bíráknak szabad lakás. b) ha egy másodosztályú ülőnek küldetik ki egyes bírók 200 frt. póték. c) az első osztálybeliek 5 évenként 100 forint javítás 100 frt. d) elnöki helyettesekül kijelölt ülőknöknek még 300 frt. póték. Társas bírósági ülőknök 1200 frt. Államügyési helyettesek 1000 frt.

Jegyzők vagy tanácsbírák 800 forint Törvényszéki segédek 700 frt. Segédhivatalnok igazgatója 1000 frt. Igazgatóság segédek 800 frt. Törvényszéki hivatal tiszték 500 frt. Törvényszéki iratok az egyes bíróságoknál 460 frt, s minden 5 év után 40 frt, öt éves póték egész 600 frt. Járulnokok 400 frt. Tömlőzetartó 40 frt, szabad lakás és minde 8 év után 30 frt, öt éves póték 550 frt. Hivatal szolgák 250 frt, 25 forint évenkénti javítás 350 frt. Szolgasegéd 200 frt. Börtönőr 200 frt, szabad lakás s 5 évenkénti javítás 300 frt.

Törvényjavaslat

a politikai közigazgatás szervezését illetően.

1. §. A közigazgatás és igazságszolgáltatást minden folyamodású fokozatban elválasztatik.

*) Ezen közlést itt félbeszakaszjuk, minthogy az erdélyi új politikai felosztást tárgyzó kormányjavaslat ezen egész munkálattal mintegy keresztlüzta; ha azonban

2. §. A közigazgatás a kir. politikai hatóságok által kezeltetik, mennyiben az oda tartozó ügyek, közremunkálási vagy elintézés végett külön törvényes szabályok által a községek, vagy más képviselői testületekre át nem ruháztatnak.

Ki vannak véve továbbá a közigazgatásnak azon teendői is, melyek határozottan más ország fejedelmi hatóságokhoz vannak utasítva.

3. §. Erdély nagyfeledelemű közigazgatása élén a kormányzó áll. Ennek elnöklété és vezénylete alatt a kir. főkörmányszék, egy alelnök, a megkiváncsított számú udvari és főkörmányszéki tanácsosok, titkárok, fogalmazók, fogalmazó gyakornokok, a szükségességel kezelési személyzet és földhivelt fordítók áll.

4. Az egyes törvényhatóságok (vármegyék, vidékek, székelőföld, szászföld) közigazgatását a kir. országos főkörmányszék alatti közvetlen alárendeltséggel vezetik a dézsi, kolozsvári, károly-ferházyi, dévai, m. régi főispánok, a naszód és fogarasvidéki főkapitányok, az udvarhelyi főkirálybíró és a n. szebeni királybíró, a szász nemzet grófja.

5. Ezen egyes közigazgatási területek vezető főnökei egyszersmind a kir. országos főkörmányszéki tanácsnak is tagjai és nagyobb közfontosságú kérdéseknél esetlőre a k. főkörmányszék által, vagy felsőbb meghagyás következtében, az országos főkörmányszék tanácskozáisaiba meghívattak, melyekben aztán döntő szavazattal vesznek részt.

6. §. Az ügyvitelbeni segítségül, az egyes törvényhatóságok vezető főnökei egy helyettesen (első alispán, alkapitány, alkirálybíró, szász gróf helyettes) kívül, a még szükséges hivatalnoki és szolgai személyzettel is ellátatnak.

7. §. A kerületek, főszékek, székek, alispánok vagy alkapitányok, melyek közigazgatási tekintetben a legalsóbb politikai egységet képezik, alispánok, alkapitányok, alkirálybírók, királybírók által kormányoztatnak, közvetlenül a törvényhatóság főnökének vannak alárendelve.

Ezek a külföldben szükséges hivatalnoki s szolgai személyzettel ellátatnak.

8. §. Városokban közigazgatási ügyekre nézve, az alispánok stb. hatásköre a városi tanácsokat illeti.

9. §. Az egészségügy kezelésére rendszerint minden egyes törvényhatóság (4. §.) részére egy tisztí orvos és egy állatorvos s minden kerület (7. §.) számára egy kerületi orvos rendeltetik.

10. §. Minden politikai hatóság hivatali személyzetének létszáma, ügyei terjedelméhez képest szigorúan a szolgálati válságos szükségletekhez mérve állapítatik meg.

11. §. A kir. országos főkörmányszék, továbbá az egyes törvényhatóságok (4. §.) kerületek közigazgatása kezelésére meghatározott fogalmazási és kezelési hivatalnokok s szolgák osztályzata, valamint azoknak fizetése az A. betű alatt ide melékelt személyi és fizetési létszámból, s az ahhoz tartozó jegyzéskből (B. mellékletből) láthatók.

12. §. Az egyzerinti irodai s írásbeli munkák ellátására a hatóságoknak, miután e célra szabály szerint hivatalnokok nem rendszeresítettek, megfelelő napdíj és irodai átalányok fognak utalványoztatni.

13. §. Általányi ellátásra minősített hivatali és irodai kellek fedezésére, ide számítva a hivatali helyiségek világítását s fűtését, a közigazgatási hatóságok részére bizonyos általány fog megszabtatni, az általányal el nem látott kezelési költségek fedezésére pedig utólagos számadás terhe alatt, egy megfelelő előleg fog rendelkezésre adatni.

14. §. A kormányzót s a főkörmányszéki személyzet többi tagjait, minden szolgálati s udvari utazásánál szabályszerű, kellően felszámitandó járandóságok illetik.

15. §. A többi politikai hatóságoknak, a hivatal területén hivatalos utazási költségek fedezésére; utazási átalányok a hivatal főnök kezébe fognak átszolgáltatni. (Folytatjuk.)

Szebeni dolgok.

N. Szeben, július 5.

Miután az unjonan leérkezett 3 kormányjavaslat előleges megvitatására kiküldött bizottság a tartományi gyűlés hat osztályából már tegnap megválasztott, ma azon 6 tagot választották meg, a kik az utolsó határozat szerint az üresen maradt két (magyar és székely) osztálybeliek helyét pótolandók. Illyenkül választottak pedig: bereczki követ Gábor Imre, az alelnök Aldulean, továbbá főkörmányszéki tanácsos Bologa, főkörmányszéki tanácsos Haupt, b. Bedeus és képviselő Balomiri.

Napirendre téve át Schmidt szász ispan felhívta a házat bálanilyváltásra Ő Felsége iránt, a ki tudomásul vévén, hogy a közlebbi árvizek által Erdély lakóit mily súlyos

ban e munkát e szerint jövend napirendre, akkor folytatni fogjuk. Szerk.

csapás érte, legk. segélynyújtás végett gróf Coudenhove vezérőrnagyot lekltdé a helyszínré. Az egész ház minden tagja felállott s Ő Felségét megjelenezte.

Ezután a kérvényezési bizottság elnöke a referat a hozzáutalt 13 beadványról.

A brassói kereskedelmi kamara kérvényes érdekeinek a reichsrathban leendő képviselhetése tárgyában, azon bizottsághoz utasított, mely annak idejében a reichsrathba való követküldés iránti kormányjavaslat előleges megvitatása végett volt kiküldve.

Erre brassói követ, Schnell megjegyzé, hogy a tartományi gyűlésnek bizonyára alkalma lehetne e kérelmet előbb is tekintetbe venni, miután a kereskedelmi kamara elnöke (Maager) egyszersmind a tartományi gyűlés tagja. E tekintetben indítvány is tett, de a mely nem támogatott. Hosszasabb vita után határozattal emeltett a bizottság javaslata, mely mellett b. Friedenfels is szólt.

A többi indítvány is, melyek közül némelyik hosszabb szövegrét idézett elő, hasonló sorban részelt a bizottság javaslatainak elfogadása által.

Csik-Mártonfalva kérelme áttétetett a kir. főkörmányszékhez leendő méltánylás végett, valamint több községek a szerezalvi hidvám megszüntetése iránti kérvény is.

Ezután olvastatt és helybenhagyott a kir. biztoshoz intézett átirat, melyely a vasut ügyi felirat felterjesztendő lesz.

Következett a tanácskozás a törvényezékek szentesítési és kihirdetési módja iránti törvényjavaslat felett. A főtáblán Fogarassy és Binder Mihály a kormányjavaslat mellett nyilatkoztak. A részletes vitáról a czim változatlanul elfogadtatt; az 1. §. azon módosítással, hogy törvényjavaslat helyett „törvényezékek” álljon; a 2. cikkely felett hosszabb vita keletkezett, Schuller-Libloy indítványozván, hogy a bizottság által javasolt szerkezet helyett — mely szerint a régi szentesítési forma megtartandó lenne — fogadtassék el inkább a kormányjavaslat szerinti, mely attól eltér. E nézet mellett nyilatkozott a kormány képviselője, főkörmányszéki tanácsos Jakab Bogdán, és b. Friedenfels is, ez felhozván azon nehézséget, a mely a régi szentesítési formával jár, hogy nem kelene Ő Felségének azt az alkalmatlanságot okozni, miszerint minden törvényezéket mind a három nyelven néhány száz példányban sajátkezűleg kellessék aláírni. E helyett a feliratba, mely e t. cikk legm. szentesítés végett felterjesztendő, azon kérés lenne iktatandó, miszerint Ő Felsége méltóztassék a tartományi gyűlés és a legf. országihivatalok levéltárába szánt néhány eredeti példányt sajátkezűleg aláírni.

Még néhány szómonk volt följegyezve, de a gyűlés e napotzatot holnaputánra.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Magyar-Régen, jún. 26.

T. szerkesztő ur! Az isteni gondviselés úgy intézte az események folyását, hogy örökömlekt reformátorunk háromszázados emléktünnepét a görényi ref. egyházvidék a mai napon éppen azon faluban s azon templomban tartotta meg, melyben én is születtem, kereszteltettem, s melyekre a távolból is mindig halálval emlékeztem. A magyar-régi reform. egyháznak jutott e szép szerencse kebelébe fogadhatni ez egyházvidék papjainak nagytöbbségét, a világiak közül gróf Teleki Domokos és báró Kemény Kálmán Ő nagyságait, és t. Gáman Károly urat. Az időjárás kithöngvén magát a mult bétén, ma gyönyörű napra viradtunk, ünnepe volt a természetnek, ünnepe a lelki világnak. Már harangozás előtt megtelt az istenháza egész a zsúfolásig, s boldog volt ki beférhetett, hogy az evangélium mennyi italával enyhíthesse lelkének égő szomját. Könyörgött és prédikált ezen vidék egyik kitűnő lelkésze vajda-szentiváni t. Bod Sándor ur. Bugó imája szívből kelt s szíveket emelt aboz a mennyi Atyához, ki mint a természeti úgy az erkölcsi világot bölcsen kormányozza tökély magasztos célja felé. Alapigéje volt „Pál zsidókhöz írt levele XIII. r. 7. v. Megemlékezzetek a ti előttetek járókról, kik nektek szolták az Istennek beszédét: kiknek hitüket kövessétek.” Gyönyörű képekkel és hasonlatokkal ragyogó kissé hosszadalmas előbeszédjében bár magát gyengének nyilvánította Kálmán érdemeiről beszélhetni, bármint mondá: Kálmán emléke nem szorult ily dícsőítésre, mégis csakugyan e kérdést teszi és fejt meg: 1) „Mi célt tűzött Kálmán maga elibe Jézus vallása érdekében?” melyre felel: „Felfrisíteni a k. vallást az evangélium alapján.” 2) „Minő eszközöket használt dicő célja elérésére?” Felel: „Nem fegyvert, nem maglyt, hanem csak a tanítást.” Kálmán a supra naturalismust egyeztetni tudta a rationalismussal, tulságokba nem esett stb. az örökérdeme a genevai egyetem felállítására, a presbiterialis rendszer megalapí-

tása és az erkölcsi reformálása. Végül Kálmán életéhez hasonló nemes élet követésére lelkes szavakkal hívta fel mind lelkesítéit, mind a szent papságot, a világiakat. A beszéd részei kerekdeden voltak kidolgozva, de nem elég bőven a kezdő beszédhez viszonyítva. T. Bod ur nyelve költői, képekben gazdag és szabatos, az egész beszédben csak egy szóban botráncot kaptam meg, s ez a szó: lenegezni. Ezt legalább Bukarestben oly értelemben használják, hogy szószerkebe nem ajánlatban senkinek kiejteni. Bod ur e helyett ev. reformált lelkész, ezt használja kálmánista pap. Nézetem szerint leghelyesebb magunkat e tekintetben is a sz. könyv utasításához tartanunk, a melyben tisztán meg van írva, hogy mi nem vagyunk sem Pálé, sem Apollósé, tehát sem Kálmáné, sem Lutheré, hanem egyenesen Krisztus tanítványai, maradjunk meg azért e szép nevezet mellett: „Evangélium szerint reformált keresztényen és ev. ref. lelkész.” Valjon részre osztott-e a Krisztus? valjon Pál feszített-e meg ti érettek, vagy Pál nevére keresztelkedtek-e? 1. Kor. 1. 13. Azért, hogy vulgo kálmánistáknak nevezettünk, még nem következ, hogy helyes volna e nevezet, a minthogy nem is helyes. Beszéd után Benkő János e. vidéki jegyző ur felolvasta a mlgs egyházi főtanács lelkes felhívását egy oly pénzalap beszerzésére adakozni, mely e nap emlékére a nagy reformátor nevét fogja viselni, s melynek kamatja a legidősebb célra külföldi akadémiákra menő ifjak segélyezésére és egy püspöki lak vásárlására fog fordítatni. Ezután esperes t. Szentkirályi János is rövid, de lelkes beszédrel hívta fel a gyülekezetet és lelkész társait e két nagyfontosságú ügy lelkes felkarolására, tudtul adván, hogy a mai perselyjövdelem is ezekre fog fordítatni.

Megbocsát nekem t. Bod S. ur ha mondom, miszerint az ily alkalomkor tartatni szokott beszédet célszerűbb volna sine charta betanulni és elmondani. Hogy mekkora különbség van az írásból és írás nélkül elmondott beszéd hallása között, elevenen emlékeztünk mindnyáján, kik a kolozsvári két közsinati beszédet végig halgattuk. Partialis gyűlésekben végsőleg ki kellene mondani, hogy az írásból predikálás ünnepélyes alkalmakkor merőben tiltatik. A Dunafejedelemsegekben levő evangélium lelkészek között legalább így áll a dolog. Ezen istenitisztetetre a templom virágkorukkal, a cizterem pedig sorfaltal képző zöldfalkal volt ékesítve, a mesterek négyes éneke pontosan összhangzó s így kellemes volt. A lelkészeket és mestereket ezen egyház két vallásos és mivel lelkű övegy urnoje n. Viski Ferenczné Hegyesi Erzsébet Ő nagysága, és n. Eltő Józsefné tks Csukát Károlina vendégelték meg tks Eltőné házában, hol jelen volt báró Kemény Kálmán Ő nagysága is derült kedéllyel és szívvelésséggel társalogván mindenkivel. A magyar vendégeskedés fűszere a lelkes pohárköszöntések sem hiányoztak, áldást kívánva az övegyek atyjától a lelkes övegyekre és kedves családjakra. A személyemre és Czelder barátomra mondott köszöntések újabb lelkedest öntönek belénk a haza és vallás hasznára élhetni ott, hová isteni gondviselés minket elküldött. Ebéd után néhányan megelékeztek a bukaresti templomról is és 11 o. é. forintot adtak át nekem e szent célra akkor, midőn e környéken részint a jégeső, részint az árvíz roppant árákat tett. Mihelyt Bukarestbe érek közölni fogom adományait és az adakozók neveit a marosludasiaival és vásárhelyi deákokaival együtt. Addig is fogadják halás köszönetemet az illetők.

Ne vegyék tisztelt lelkészársaim tolakodásnak, ha mielőtt kedves hazámat s szülőföldemet elhagynom, egy pár szerény észrevételek közlökötök. A vallásosság ébresztésére ugyanis felette tödvös volna, ha az ilyen ünnepélyes ebédek mindig rövid asztali imával kezdődnének és azzal rekesztődnének be. Az idősebb lelkész tehetné ezt mindig vagy akár melyik is, mert ennek haszna kiszámíthatatlan. Én e szép szokást Czelder barátomtól tanultam s gyakorolni is fogom a mig csak élek. A másik, mit mondandó vagyok szinte igen fontos. Ugyanis ez alkalommal kedves hazánk nagy részét beutazva számtalan családdal voltam szerencsés megismerkedni, de a mi nekem igen felűnt ez az, hogy Bibliát a családok körében nem igen találunk, éppen mintha e sz. könyv csupán a lelkészek és templomok számára volna nyomtatva, vagy mintha eltitlva volna annak olvasása. Istenem mily boldognak érezném magát egy-egy spanyol család, ha a bibliát olvasnának. A reform. lelkész egyik szép és magasztos feladata hallgatóit házaiknál is meglatogatni, s ilyenkor megkérdeni, ha van-e a háznál biblia, s ha van, valjon azt olvassák-e? Nem mondhatom el itt, hogy mily idvös terek nyílik a papnak ilyenkor hallgatóinak lelkéhez, szívéhez szólni, de azt tapasztalni fogja bármelyik is közölünk, hogy sokszor többet

használ egy ilyen családi körben ugyiszolva társalgási tanítása, mint a szószéki czífra prédikációja. A lelkesi teendők ezen legfőbbeségeket én a bukaresti angol-missio papjaitól tanultam, kiknek tanácsára a biblia tanítását az iskolába is bevittém, a családokban pedig megkedveltetni soha meg nem szűnő. A vallás tanításának terjedésének meggyőzősége, a vallás iránti közöny meggyőzősége, a buzgóság és szeretet felkeltésének, táplálásának nemes oly hatályos eszköze a földön, mint a biblia terjesztése és olvasásának megkedveltetése. A kik megkísérleltek bizonynyal tapasztalni fogják.

Koos Ferencz,
ref. lelkész.

Udvarhelyszék, jun. 28.

A június 3-ki árvízről volt némi emlékeztet a „Kolozvári Közlöny“ homorod-szentpáli levelében, de ennél sokkal általánosabb volt a 12, 13, 19 és 20-ki árvíz, s kivált a két utolsó napon a víz a nagy és kis Küküllők területén akkora volt, melyenre a legöregebb emberek sem emlékeznek; az esős és oly általános is volt a két többi napon, miszerint valamennyi hegyi árkaik és rendes patakaink medrökön mindannyian kiültek voltak és megbecsülhetetlen károkat okoztak; a havas alatt nines falu, melyben több vagy kevesebb élő állat nem pusztult volna el, sőt fájadalom, több községeket hallottam nevezetn, melyekben még emberélet is esett a különben rendesen víznélküli árkaik árjának áldozatul. Máré falva között és határan az országról a hidak elvittek, s innen Kereszturig le a hidak ugyan megmaradtak, de azokra még 21-én is csak tengelyen jóval felül erő vízben lehetett feljutni, a Bethfalva és Timefalva között folyó Fejnyíró vízen levő nagy hid, alsó felén levő töltés felső fele-részt is a hullámok magokkal sodorták. Keresztur falván alól az országot a víz által kettévágatott, az új nagy köhid megromlaltatott, s így mondhatni a közlekedés az alvudékkal kettévágatott annyival is inkább, mivel a héjásfalui nagyhíd végét is a víz elvitte; egy pár nap még a lovas posta sem járt, mindez még csak türelhető lett volna, de fájadalom, ezeken tetemesebb károkat voltak kénytelenek lakosaink szenvedni, ugyanis a nagy és kis Küküllők, valamint a Fejnyíró és Nagy vize mellett fekvő helységek nem kevés kárt szenvedtek még épületeikben is; határaikon pedig, melyek közvetlenül a folyók, vagy az ezen folyókba szakadó hegyi és más mellék, egyébiránt más körülmények árkaik körül fekszenek, megbecsülhetetlen károkat szenvedtek, több helyen a szántást is elmosta a víz a benne volt gazdag veteménynyel együtt, a megmaradt részekben pedig mind a tavasz-, mind az ősze-vetéseket a füvekkel együtt vastagon elszápolta, s így a nevezett folyók és árkaik közelében, az időre nézve meg volt a kasszálás, az aratás és a törbüztetés is...

Az utolsó választás alkalmával törvényhatóságunk és az anyaváros területéről megválasztott követeink már a szebeni tartományi gyűlés elnökétől is kaptak felszólítást; de mint értesülni szerencsés lehettem, ennek dacára sem hajlandó megválasztva levő követ atyánkfiai közül egyik is ottan megjelenni, s így a 2000 léleknek összesen többet alig számoló Bereczk kis kiváltságolt község követét kívül nem is hiszem, hogy ez alkalommal ott több székely követ mutatkozzék.

A székely földön egy szélsőségeiről ismeretes nagy magyar, közelebbről folyamodást nyújtott be illető helyre, hogy neve Macelláriura változtathassék, pedig hiszem, hogy román testvéreink sem igen fogják e szaporodhatásnak örövendeni... bizony-bizony az az arenda mégis csak vonzó, s szaporítja a renegátok számát!

A katolikusok udvarhelyi főgymnásiumában a májodik félévi vizsgálatok most már a legnagyobb nyilvánossággal tartattak. A nyolczadik osztálybelieknek érettségi vizsgájuk mlgs és főtisztelendő Csató József esperes plébános ur elnöklete alatt 22- és 23-án volt meg; a zártnappely pedig e hó 27-én fényes vendégkoszoru jelenlétében reggeli 8 órakor kezdődött; a szabatos szavatok, a jeles mű-énekek, dalok, illető tanárak vezetése mellett teljesen kielégítették a jelenvoltagekat, s az érdemsorozatok felolvasása után mindenki örömtelt kebellet sietett az ünnepélyes Tedeumra.

Az ev. reformatikus főiskolájában pedig most folytak a vizsgálatok, és e hó utolsó napján foguak bevégezni. E hó 26-án délutáni 3 órakor a főiskola nagy termében fényes halgatóság jelenlétében tartott meg a zenészetű verseny a gróf Haller Ferencz derék házánkfia által évenként a zenészetben legtöbb szorgalmat és előhaladást tanúsító három tanuló részére küldeni szokott tizenkét darab arany elnyerhetőségére, mint miértők, mondják, a főiskolából ifjúság a zenészetben előhaladásról ez alkalommal igen szép jelét adta; a 12 darab arany következőleg osztott ki:

a legjobb hegedűsnek adatott 6 darab arany, a legjobb fuvalásnak 4 darab arany, a legjobb flügel-horn-osnak pedig 2 darab arany. Altalában mindkét tanodában az illető rendes tanárok buzgó fáradozása, és a tanulók szorgalma igen kielégítette a vizsgálatokat látogatói szokott halgatókat.

A székely kath. nőnevelőben június 25-én a délelőtti órákban folyt le az évi nyilvános kövizsgálat. A megjelent halgatókat a seminarium nagy terem alig volt képes befogadni, melyet azonban mindnyájan örömkönyvek között hagyták el. Tekintetes Pintye Károliana kisasszony nevelőnő képességéről és fáradozásáról újabb meglepő bizonyítványt adott.

A leánykák az elemi osztályokban tanítást szokott tárgyakból értelesen és jól feleltek; a fejrénemű és köntös varrásban, ugye egyéb nímunkákban is szembetűnő előhaladást tanúsítottak, egy hosszú asztal és a fal egy oldala gazdagon meg és be volt rakva ezekkel. Kovács Mózes ur is a dícséretet méltán kértemelte, különösen mint ének tanár. De nem hagyhatom említtlenül azt is, miszerint a vizsgálat végével mélt. és főtisztelendő Csató József esperes plébános ur, mind a 98 üvöndék között különféle jutalmakat osztott ki. Városi derék polgár Szabadinszki József ur pedig a felső-osztálybeli öt legjobb tanulóknak öt darab egy forintot tallért, az alsóbb osztályokbeli tizenkét legjobb tanuló leánykának pedig tizenkét darab negyedik forintot ezüst pénzt adományozott. Istent tartsa meg sokáig a nevelés ügyét igazán szívén hordozó e jeles polgárt!

KÜLÖNFÉLÉK.

A kolozvári királyi jogakadémiánál az 1864-dik tanév nyári felében előadott tárgyakból az írásbeli zárt- és szóbeli nyilvános vizsgák a következő rendszorban foguak megtartatni.

Írásbeli vizsgák:

Július 30-án d. e. 9 óráig az austriai birodalmi történelemből.
Július 30-án d. e. 9 óráig az austriai polgári törvényből.

Július 30-án d. e. 9 óráig az austriai váltó- és kereskedelmi törvényből s esődtartásból.

Augustus 4-én d. e. 9-től 12-ig az austriai bányajogból.

Augustus 6-án d. e. 9-től 12-ig az austriai büntető törvényből s büntető perrendtartásból.

Augustus 6-án d. e. 9-től 12-ig az austriai polgári perrendtartásból és perenkívüli eljárásból.

Augustus 10-én d. e. 9-től 12-ig az austriai államisméből.

Augustus 10-én d. e. 9-től 12-ig a közgazgatás tanból.

Augustus 13-án d. e. 9-től 12-ig a romkath. egyházjogból.

Augustus 16-án d. e. 9-től 12-ig a protestans egyházjogból.

Szóbeli nyilvános vizsgák.

Augustus 1-én d. e. 8-tól 9-ig váltó és kereskedelmi törvény és esődtartásból.

Aug. 1-én és 2-án naponta 9 óráig 12 óráig, és 3-tól 6-ig az austriai polgári törvényből.

Aug. 3-án, 4-én és 5-én naponta 9 óráig 12-ig, és 3-tól 6-ig az austriai birodalmi történelemből.

Aug. 6-án és 8-án naponta 9 óráig 12 óráig, és 3-tól 6-ig az austriai bányajogból.

Aug. 9-én d. e. 8 óráig 9-ig az austriai polgári perrendtartásból és perenkívüli eljárásból.

Aug. 9-én, 10-én és 11-én naponta d. e. 9 óráig 12-ig és d. u. 3-tól 6-ig az austriai büntető törvényből s perrendtartásból.

Aug. 12-én d. e. 8 óráig 9-ig a közgazgatás tanból.

Aug. 12-én és 13-án naponta d. e. 9 óráig 12-ig, d. u. 3-tól 6-ig az austriai államisméből.

Aug. 16-án, 17-én és 19-én naponta d. e. 9 óráig 12-ig, d. u. 3-tól 6-ig a rom. kath. egyházjogból.

Aug. 22-én és 23-án naponta d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-tól 6-ig a protestans egyházjogból.

Kolozvárt, július 8-án 1864.

Nt. Veszely Károly, gyalaférvári főgymnasiun igazgató-tanár, legújabbban a székelyföld legjobb plebaniájára, Baróthra, 106 szavazó közül 103 szavazattal megválasztott. Megegrősítése bizonyos. (A-d.)

Nagy-Várád városa elhatározta, hogy a M.-Vásárhelyt tartandó orvosi s természetvizsgálói gyűlésre utazó tudósokat, kik Nagy-Várádnak veszik utjokat a környékbeli nevezetességeket meg akarják szemlélni, aug. 22- és 23-án magyar vendégzeretellel fogadja s ellátja. A kik e szívesseggel élni akarnak,

aug. 10-ig jelentsek szándékukat Grosz Lajos bíbarmegyei főorvosnak.

Maros vásárhelyi levelezőnk írja július 6-káról: A helyi rom. kath. közép-tanodában az idei második félévi kövizsgálatok jun. 21—27-ig, a zártnappely pedig 29-kén tartatván meg, az általános eredmény a különböző tárgyakban előhaladásra nézve kitűnőnek, a tanárok buzgalma, és lelkiismeretes eljárása, valamint a tanoncok szorgalma és értelmes fejlődése teljesen kielégítőnek bizonyult be. Az ének és zene, a szépirás és rajz, egy a több nyelvelkeni szavatok közelismerést arattak. L é t s z á m a 159. Az ev. ref. főtanodai nyári kövizsgálatok jun. 22-től július 4-ig, a zártnappely július 5-ken folytak le. A különböző tantárgyakban előhaladás az ifjúságnak általán véve kitűnő sikert mutat fel, a tanárok ernyedetlen buzgalma, és a tanoncok kitartó szorgalma eléggé nem méltányolható közismerést érdemel. L é t s z á m a 744. Részletesben az illető tanvezetők szives tudósítása kérietik és elváratik. Közlebbi vasárnap az itteni várbeli ev. ref. főegyházban Kálvin emléke megünnepeltetett. Számos vidéki prot. lelkész és közönség vett ezen magasztos egyházi ünnep részt, a mikor is a zene- és énekkar kitűnő működése mellett egyik helyi lelkész Kovács Áron alkalmi emlékszedet tartott, mely szerkezte, egy előadása szerint a jelesekhez sorozandó. Azon nemzet- és vallásfelekezett, mely dicső őseink emléket ily kegyetlennel megül, soha, de soha el nem vesztet. Közlebbi vizáradásaink és jégveréseink okozta tetemes károk nem csekély pótlására ma érkezett körünkbe ő Felségének egy szárnysegéde, ki is a legszűkítőbböböknek a városi hatóság közbenjöttével pénzsegélyt fog kiosztani. Csak nehogy visszafizetendő kölcsön legyen, mert ezt a szegény osztály nem bíranda meg.

A muzeum-utca, szénutca és a monostortecából felkanyaradó utca összetalálkozás pontján, a most katonai kórháznak vagy minek használt, ugynevezett Wesselenyiház végénél levő kis téren már sokszor láttunk egy alkalmasint naturalista idomár által egy lovat gyakorolni, kapoczányon körbefuttatni és pedig nem egyszer a szék helynek annyira teljes igénybevételével, hogy kivált nők, a kik arra szoktak járni vagy vettlenül arra találtak indulni, alig merhetek ott elmenni vagy tovakelkél szepen. Valjon ki lehet az, a kinek kiváltsága van, hogy lovat benn a városban ily feszélytelentl trainirozza? Mindenestre szenvedélyes sportember lehet, a ki e nemes szenvedélyre fordítja minden figyelmét, feleli a rendőri és ildomossági szabályokat, melyek szerint a járókelőket nyilvános téren gyakorolt szenvedélye által zavarba hozni, tovariasztani, a közlekedést megakasztani, alkalmasint legkevésbé se szabad. Figyelmeztetjük tehát az illető urat, hogy egyfelől szüntesse meg lovának ildomodni idomittatása által a városban a közlekedést zavarni, másfelől pedig ne tegye ki magát többé azon kellemetlenségnek, hogy talán hatóságilag figyelmeztessék valami sra. Egyszermind bocsánatot kérünk, hogy ekép szólalunk fel; de valóban a ritka jelenetet már többször láttuk ott, azon a szék téren, s a mi tisztünk a közönség érdekében és az ő érdekében is e kis figyelmeztetéssel szolgálunk.

Kimutatás a kolozvári kiségitő pénztár-egylet forgalmáról június havában 1864.

Bevételek:

Pénztármaradék a m. hórol	2775 ft 21 kr.
56 új tag 99 részvény után	5 ft 25 kr.
Havi, rendes és rendkívüli bevételek	14,133 " 67 "
Könyvdíjakban	58 " "
Kamat, provisio és váltódíj	1,776 " 01 "
Bélyegdíjakban	118 " 28 "
460 tag által visszafizetett kölcsön	93,417 " "
A bevételek összege	112,797 " 92 "

Kiadások:

479 tagnak kölcsön	102,272 ft — kr.
Tisztviselők fizetése	179 " 34 "
Irodai kellekek	1 " 58 "
Bélyegre	120 " "
Kamat	4 " 50 "
Tőke visszafizetés	4,696 " 53 "
Pénztármaradék	5,523 " 97 "
	112,797 " 92 "

Kolozvárt, június hó 30. 1864.
Tauffer Ferencz, Gelteh János, Wagner F. igazgató. könyvvezető. pénztárnok.

A „Sürgöny“ írja, hogy a hazai bíróságok tervben levő ideiglenes új szervezése iránt oly élelnek érdek emelkedik az országban mindenfelé, miszerint „fölsőbb nagy“ a hivatalkeresők száma, a kik közül némelyek csapatosan utaznak fel Bécsbe kéri egy vagy más állomást. Azonban a hivatalos lap nem írja, ha e „felette nagy számú“ hivatal-

keresők most is hivatalviselő egyének-e, a kik állomásaikat megtartani szeretnék, vagy más társadalmi réteghez tartozók, a kiknek belépése aztán több jelentőséggel bírna. Egyébiránt a hivatalos lap figyelmezteti az illetőket, hogy még igen korán van az állomásokért kérvényezni, s Bécsbe utazgatni, mert „még eddigelő a bíróságok szervezésére nézve csupán alapelvek vannak megállapítva.“

Egy fiatal naturalista festésszel volt alkalmunk megismerkedni, írja a „Koszoru“, neve Kegyes József, születésére nézve böcskei, földmives. Soha életében nem tanult, még csak nem is hallott jóformán, a festésszetről — kis falujában nem is lehetett — s most már annyira vitte, hogy különösen a másolásban bámulatos gyakorlottságot szerzett magának. Mindössze pár éve, hogy megtudta, hogy olajfestékek is léteznek, s mint tőle halljuk: gróf Eszterházy, egy művét látván, magához rendelte Sárospárra, munkát adandó számára. Embertünk különben ma is a legegyszerűbb rusticus, s aligha megtudja egyhamar, hogy neve újságba kerül.

Pályázat.

A Székely-Udvarhelyen levő „székely katolikus“ nőnevelő főtanítónő állomása megüresedvén, ezenel pályázat hirdetik. Az ezen állomáshoz kapcsolt évi illeték 400 forint o. é., szabad szállás és egy kis vete-ményes kert. A pályázni óhajtok vallás, erkölcsi jó viseletükről, tanítónői képességükről hiteles és a helybeli lelkész által is aláírandó okmányokkal ellátott kérelmüket legtovább folyó év augusztos 10-keig a fennemlítt nőnevelő ügyeit kezelő bizottmány elnöke méltóságos és főtisztelendő Csató József esperes és városi katolikus plébános urhoz multhatatlan adják be, annyival is inkább, mivel szeptember első napján a tanév kezdetét veszi, s e napon tul a kéresek sem fogadtatnak el és az eddig folyamodottak közül a legjobb bizonyítványokkal ellátott folyamodó püspök ő nagyméltóságához kinevezés és megerősítés végett fel fog terjesztetni.

Sz. Udvarhelyt, jun. 28. 1864. (801)

A nőnevelő ügy- és kezelő bizottmány.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, jul. 5. A felsőház tegnapi ülésében Clanciarde interpellációjára azt feleli Russel: hogy a „Morn. Post“-ban a szent szövetséget illetőleg megjelent sürgönyök koholmányok. Malmersbury jelenti, hogy pénteken bizalmatlansági szavazatot fog indítványozni, oly szellemben, mint Disraeli.

Az alsóházban Disraeli bizalmatlansági szavazatot indítványozott, a kormányt keményen ostromolta. Gladstone felett beszédjére. A vita Cobden indítványa folytán elnapoltott, miután még többen szónokoltak.

Francoziaország. A „Opin. Nat.“ írja Angolországra vonatkozólag: Ha Anglia meg-aláztatása — ugymond — nekünk némi örömet okozhatna, kevés kívánni valóknak lenne e tekintetben. Bebizonyított dolog az ma, hogy Anglia pártfogásának nincs semmi jelentősége, hogy szövetsége tehetetlen, hogy aláírási jegye valamely szerződésben nem biztosíték, s hogy Európa térképe büntetlenül téphető szét s alakítható újra — a nélkül, hogy valaki az ő beleegyezése vagy helyeslése végett csak annyit is aggodnék, mintha a badeni nagyhercegségről vagy Württembergéről lenne szó. Azok, kiket oly soká farszítottak Anglia érdemeinek s felsőbbségének végnélküli elő-számolásával, most könnyen elhítenének megtorlással, mutatva a sülyedés szomorú látványára; egy túlvétült aristocratia, egy elhízott bourgeoisie, tenyeszve zsirban, gazdagságban és haszonlesésben; egy a munka által elcsigázott nép, melynek nincs ideje észrevenni, hogy Anglia kitöröltetett a nagyhatalmak névsorából, mindezek bő anyagot nyújtanak Nagy-Britannia rozsz akaratu vetékedőinek! Szerencsétlenségre, nincs semmi okunk öröme! Emlékeztünk, hogy a megaláztatást, melyet ez évben Anglia szenvedett a dán ügyben, mi szintén megszenvedtük tavaly a longyel kérdésben. Az, a mi ma történik, csak megtorlás. A múlt évben Anglia az ő visszautasításával tehetlenségre kárhoztatott minket; ma Francoziaország az ő tartózkodásával megaláztatásra kárhoztatja Angliát. Tavaly Anglia kényszerített minket Goreskoff hercege impertinentiait eltűnni; ma mi erőltetjük őt, hogy Bismark ur insolentiait előtt meghajoljon. Mily kár, hogy e szeretetre méltó játéknak Európa sülyegene, barátságos nemzetek és rokonszenves fajok létele az ára! Anglia veszni engedte Lengyelországot, hogy nekünk szegényt szerezzen; mi szétmorzsoltni hagyjuk Dániát, hogy a kölcsönt megtérítsük. Mily nagy politika! Meanyire illő ez a két országhoz! Mily nemes címeket szerez ez számunkra az emberiség és a civilizatio előtt!

Németország. Rendsburg, júl. 3. Augustenburg Frigyes a szűkebb választmányhoz írt válaszában egyebek közt ezt mondja: A német hatalmak értelmes füllepése Schleswig felosztását remélhetőleg meggátolta. A harc a porosz fegyverek fényes győzelmével kezdődött meg újra. Oldenburg jelentkezése hihetetlen nem halasztandja el az időt, melyben ő a hercegségeknek a közös ellenséggel szemben vezére lehessen. Németország érdeke s a haza jóléte mielőbb szilárd állapot alakulását igénylik. Oldenburg igényeinek alapja ismeretlen előtte. A közte és Oldenburg között fenforgó kérdés nem kü, mint a dán királylyal való, hanem belügy. Az ország érdeke Dánia ellen irányul; reméli, hogy az ország oly helyzetbe hozza őt, hogy Németország iránti kötelességét teljesíthesse, s viszonyba lépessen azon hatalommal, mely jövőre is legtevékenyebb támaszt képezend Dánia ellen.

A „Köln. Ztg.“ júl. 3-ki száma a három északi hatalom szövetségének következő szerződés pontjait is hozza: 1) Oroszország, Poroszország és Austria ezentúl minden függőben levő európai kérdésben egyetértve járandnak el. 2) Oroszország meghatározott módon kötelezi magát, hogy a német hatalmaknak a dán ügyben követett politikáját teljes erkölcsi és anyagi támogatásában részesítendő. 3) A lengyel kérdés örökre ki lesz törülve az európai kérdések sorából. A három hatalom nem fog tűnni ez iránt semmi beavatkozást s mint belügyet tekintve a lengyel dolgokat. 4) A svédeknek és a dánoknak a skandináv uniora való törekvése, mint a mi a három udvar érdekeivel ellentétes, erősen le fog nyomtatni. 5) A három udvar biztosítja egymás birtokterületét egész mostani kiterjedésében. — Ezenkívül Bismark titkos függelékben kötelezi magát, hogy Oldenburg nhg javára fog dolgozni. (Koholmány, mint Russel lord állítja.)

Belgium. A követ-kamarában a jobboldal f. hó 1-én kijelenté, hogy ő az építési budgetet elvetendi, ha a kormány támogatná

a baloldal indítványát a választási táblázatok átvizsgálása iránt. A kormány kijelenti, hogy ez utóbbit megteendő, mire viharos vita keletkezett.

Törökország. Egy londoni sürgöny szerint, a konstantinápolyi értekezlet szentesíté a porta s Kuza fejedelmek között létesült egyezményt. — Az angol kormány 5000 font sterling értékű kétszersültet küldött a cserkesz emigránsoknak. Ugyanekkor arra is ajánlkozott, hogy könnyebbíteni a porta általi kölcsön felvételét, a nagy nyomorban szenvedő cserkeszek segélyezése végett.

Oláh-Moldvafejedelemség. Bukarest, júl. 2. Egy erősen elterjedett hír szerint Colnitoiseo ministeriuma legközelebb vissza fog lépni, s Cretulesco fog új kabinetet alakítani, mivel Kuzának nem sikerült, a máj 2-ki különféle kibocsátványokat Konstantinápolyban keresztülvinni.

Ujabb. Berlin, júl. 4. A csár a trónutód főherceggel Kissingenből Haagába több napig tartó látogatásra megy. Haagból a trónutód főherceg Schweningenbe utazik, hogy ott néhány beten keresztül a tengeri fürdőket használja.

— Lübeck, júl. 4. A glücksburgi herceg, János, a dán király legifjabb testvére a „Bager“ gözössel ide érkezett s ma délután, a mint mondják, Berlinbe utazik.

— Páris, júl. 3. (Éjjel.) A „Patrie“ a porosz követség egy közleményét hozva nyilvánosságra, mely Bismark urnak a „Morning Post“ által közzé tett sürgöny váltását merőben koholtnak nyilatkoztatja.

Az „Esti Moniteur“ tudatja, hogy Beust báró tegnap Fontenbleauban reggelizett s holnap Németországba viszza utazik.

— Koppenhága, júl. 4. A „Berling. Ztg.“ írja: Az újra kitört háború következtében egy gözöskből álló svéd-norvégai hajócsapat parancsot kapott azonnal kivezni. Svédország ebbe 2 sorhajót, egy fregáttot, s egy

corvetet küld; Norvégország 2 fregáttot s egy corvetet. Több más járműre nézve meghagyott, hogy készen tartassanak, s a Norvégiában összevont csapatok is későbbi rendeletig egy tömegben maradjanak.

— London, júl. 5. (Éjjel.) Montague az alsó házban kérdést tett, hogy a svéd kormány támogatja-e Dániát? Layard a'államtitkár azt válaszolta, hogy nincs róla tudomása.

A K. Közlöny magán-táv sürgönye

Feladatott: N.-Szeben júl. 8-án d. u. 3 óra 30 p.
Megjött: Kolozsvára d. u. 4 óra 4 p.

Schmidt szász gróf indítványozza, hogy az urbéri törvényjavaslat bizottsághoz utasíttassék. Koronka királyi hivatalos indítványozza, az urbéri kérdés tárgyalásának elhalasztását mindaddig, míg a magyar és székely földbirtok az országgyűlésnek képviselve nem lesz. Az oláhok részéről rohamos ellentmondás. A jövő ülés kedden.

Gabnaárak a királyhágón tul.	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Kukorica.
krajczárookban.					
Buda július	2	408	—	—	200 325
Szeged „	2	505 275	295	245	335
Baja „	2	430 330	290	200	330
Fehérvár június	30	470 360	320	260	330
Mosony „	30	455 325	270	120	335
N.-Várad „	29	460 300	300	160	—
Pozsony „	30	450 330	—	230	—
Arad „	30	480	—	180	290
Ungvár „	30	360 270	—	150	270

Bécsibörze július 8-án: Nemzeti kölcsön 80 55. 5%, Metalliques 72.20. Bank-résztvény 785.—. Hírel részvény 192.70. Váltó Londonra 115.50. Ezüst 114.—. Arany 5.53.

1860-diki Állam kölcsön 97. 5.

Július 5 én: Urbéri kárpótlási kötvény

Magyarországi 74.25. Erdélyi 72.—.

Erdélyi		Alsó ausztriai mérő: vagy is két nagy véka.						Marhab. fontja.
		Tiszta búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Törökbúza.		
piaczi árak:		krajczárokbán.						
Besztercze	júnus	28.	240—220	200	—	106	190	13
Brassó	"	24.	296—296	134—128	148—132	106 106	180	13
Dézs	"	28.	220—260	190—180	—	110—100	200—190	11
K.-Fehérvár	"	25.	380	250	—	200	248	12
Kolozsvár	július	7.	350	226	—	124	228	15
M.-Vásárhely	júnus	30.	346—310	210—170	—	138	212	12
N.-Enyed	"	30.	336—326	240—220	—	200 160	212—212	12
Szamosújvár	július	4.	310—280	220—200	—	120—110	195—190	14
Szászváros	máj.	29.	390—390	290—290	—	196	295—295	13
Sz.-Régen	júnus	30.	320—300	200—200	—	140—130	240—120	13
N.-Szeben	júnus	21.	360—320	193—187	—	167—153	207—207	15
Sz.-Udvarhely	júnus	28.	310—310	150—150	—	115 115	170	12
Torda	július	2.	374—320	260—250	186—170	150—145	214—210	11

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

NEM HIVATALOS.

Felhívás.

(3—3)

Néhai gróf Tholdy Lajos örökösei nagy részétől én alólt fel vagyok szólítva, egy közös családi összevétel elintézésére. Ezen felhívásnak, illetőleg megbízásnak engedve, felhívom ezennel néhai gróf Tholdy Lajosnak apai, és anyai egyenes örököseit a végett, hogy folyó év **augustus hava 6-dik napjára**, kolozsvári szálláson (Szécsenyi-ter Berde-ház) magok, vagy felhatalmazottjaik által, annyiaval inkább megjelenni szíveskedjenek, mivel ez alkalommal, a néhai gróf hagyatékát érdeklő, legfontosabb kérdések lesznek családiag tárgyalandók.

Kolozsvártt, június 30-kán, 1864.

M. N. Zsombori Zsombori Elek.

Hirdetmény.

(7—*)

Tisztelettel tudatjuk a t. cz. **repcze-termelő** urakkal, hogy a már 18 év óta fenálló olajgyárunkba **az idén kiválólag a repczét a legmagasabb árba fizetjük**, arra, mint eddig is, előleget adunk és akár az egész termést előre kifizetjük.

KISS TESTVÉREK, olajgyár tulajdonosai.

Pályázat.

(2—3)

Resinár városában egy a majorsági pénztárból járandó **900** oszt. frt évi fizetéssel s 10 kr. beteg látogatási díjjal egybekötött **orvosi állomás** állítván fel, arra ezennel pályázat nyitattik.

Ez állomás elnyerésére szükséges az egyetemi tanfolyamok végzése, s a rigorosumok letétele; a folyamodó valamint szülész mester (magister obstetriciae) ugy dr. medicina és dr. chirurgie is legyen. — A pályázatok a kellő bizonyítványokkal együtt **augustus 15-ig** az alólt tanács elnökségéhez, pr. N.-Szeben bérmentesen küldendők vagy adandók be. — Megjegyzendő végül, hogy a megerősítés felsőbb helyen történend.

Resinár, június 25-kén, 1864.

A városi tanács.

Szülőknek!

(3—*)

A gyermekek részére megkívántató legjobb egészségnek fenttarthatása tekintetéből figyelembevettem a t. szülők az én biztos hatású és általán kedvelt „**Gilisza csokoládémra**“ és tiszta lélekkel tanácsolom a t. szülőknek, gyermekeiknek — akár van gyanu gilisztás állapotra akár nincs — minden 3-dik hónapban e gilisza elleni szert beadni, az ok, hogy miért? azon göngyölkéken olvasható, melyekbe a szeltekék takarvák a használati utasítással együtt.

A megrendelések azonnal, a birodalom minden részébe a legbiztosabban posta utánvétellel teljesítettnek alólt által. — **1 darab 20 kr és csak nálam 6 darab 1 forint.**

KRÖCZER ÁGOSTON, s. k. gyógyszerész Tokajban.

Fogszükséglők- és fogfájósokhoz!

Alólt ezennel tisztelettel jelenti, miszerint tartózkodása f. évi **július elejétől október közepéig** Segesvártt leend. (167)

GROSS KÁROLY, fogorvos és művész. (2—3)

Pályázat tanítói állomásra.

(2—2)

A nagyenyedi Egyház-megyében **Felvinczen 250 o. é. frt** fizetés mellett a **tanítói állomásra pályázás** hirdettetik. A pályázási idő tart **július 17-ig**, míg a pályázni kívánók legyenek szívesek bizonyítványukat az illető egyházközségi eljárásához elküldeni.

(138)

A ragályos befolyások elleni legjobb óvszernek elismert

Korneuburgi marhapor

mindig valódi állapotban kapható

Kolozsvártt: **WOLFF J.** gyógyz. Szebenben: Zóhrer F.; Dézsén: Krémer Samu; Nagybanán: Popp S.; Szász-Régenben: Dietrich és Wachner; Tordán: Wolf Gábor és Welits G. gyógyszerzartáiban. Nagyenyeden: Trajánovits Ede gyógyszerész urnál.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Melléklet: Életébresztő gyógykészület a szenvedő emberiség számára.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvártt, **Wittich Józsefnél** Maros-Vásárhelytt, **Dobray Nándornál** S.-Udvarhelytt, **Barthos Domokosnál** S.-Szentgyörgyön, **Vokál Jánosnál** Nagyenyeden, **Sindel Károlynál** Brassóban

kapható:

Marksmann,

le Tireur infailible

guide du Sportmann en ce qui concerne l'usage du fusil contenant des leçons approfondies sur la chasse de tous les gibiers le tir au pigeon et le dressage des chiens. Ára 3 frt.

Robinson H.

Chevaux de Selle de chasse de course et d'Attelage,

Manuel complet de l'éleveur & du propriétaire de chevaux. Ára 3 frt.

Stewart John,

Conseils aux acheteurs de chevaux

exposé des maladies et des vices de conformation auxquels les chevaux sont sujets. Ára 3 frt.

Elv és előitélet.

Regény a magyar társadalomból. Irta Halmágyi Sándor. Ára 1 frt 80 kr.

„Elorzott végrendeletek“

Regény. Irta L. BODOR LÁSZLÓ. Ára 1 frt 20 kr. oszt. ért.

Utasítás az Erdélyben

megszüntetett Tizedbejelentések valószínűsítási eljárásról. Ára . . . 50 kr.

„Osztrák postaügy“

kézikönyve.

E mű, mely igen tüzetes, és szorgalommal van írva, nem csak hazai irodalmunk lényeges házagát tölti be, hanem egyszersmind benne az általánosságot oly practicus kézikönyvhez juttatja, melyből minden a postai ügyekben felmerülhet esetekre nézve kielégítő utasítás meríthető, mint melyről bátran állíthatni, hogy szerző e részben hasznos szolgálatot tett.

Tartalmát illetőleg, két részből áll, melyek elseje az administratív, másika pedig a kezelésszaki szolgálatot tünteti előnkbe.

Nem kevés érdeklő bir egyszersmind az olvasóra nézve az abban foglalt összes postai-összefüggés; valamint a törvényndoknak, historikusnak, geographusnak és statistikusnak érdekes momentumokat szolgáltat.

ERDÉLY NAGY FEJEDELEMSÉG

hivatali

TISZTI NÉVTÁRA

az 1864-dik évre.

Hozzájárul a közigazgatási, magánjogi és más általános érdekű rendeletek tára. Ára 2 forint.

Befőttes és más üvegekre a drága **Lantona** helyett a tartósabb, czélszerűbb tisztább és sokkal olcsóbb

pergament papir jött használatba:

Kapható kisebb és nagyobb darabokban **10 krtól 40 krig** Kolozsvártt **STEIN JÁNOS** papirkereskedésében.

ÉLETÉBRESZTŐ

gyógykészület

a szenvedő emberiség számára.

A föld nagy részén elterjedt életébresztő, mely eredetileg általunk találtatott fel, s évek óta általunk készítették, felettébb hathatós s áldásteljes eredményiért minden nemzet dicsérve ismeri. Egyszerű s a természetnek megfelelő gyógymódja számos sikeres gyógyítás által békabizonyulván, illő elismerést s meleg ajánlást szerzett számára sok tekintélyes orvos részéről, s kitünő állást a népszerű gyógymódok közt. Átalánosán elismert tény, hogy olyan betegségekben is, melyeknél az orvosi tudomány keveset vagy éppen semmit sem tehet, a mi gyógykészületünk legjobb eredményt eszközöl.

Az életébresztő szabályozza a vér körforgását, elésegíti a nedvek elválasztását, melegítőleg, tisztítólag és elevenítőleg hat a testre, fokozza s szabályozza az agy tevékenységi működését. Életébresztő olajunk, mely évekig eláll, sok betegség-nél magára is elég hatásos, ha tollal a műtött helyekre kenetik, még akkor is, hogy ha a készület előbb alkalmazva nem volt.

Biztos hatása bámulatos hűlés-, köszvény-, fős fogfájásban, hideglelésben, agybántalmakban, bérulásban, szemfájásban, a nyelv s lélekzöszervek sérveiben s gyulladásában, leginkább pedig minden, hűlés és életrendi hibák által okozott betegségekben stb. miről ezernél több példával tanuskodhatunk. A műttétet mindenki veszély, fájdalom és vérvesztés nélkül, orvosi segítség hiányában maga is megteheti az év és nap minden részében, a nélkül, hogy az által a szenvedő foglalkozásában legkevésbé akadályoztatnák.

Az életébresztő mint megbecsülhetetlen s legolcsóbb eszköz, mely minden alkalmatlanság s költség nélkül minden betegségben s bár mely kór embernél alkalmazható: kétségkívül mindazoknál nélkülözhetetlen, kik orvosi segély s gyógyszer hiányában kénytelenek lenni, vagy csak ritkán használhatják azt s annak késése miatt pedig veszélynek vannak kitéve. Azon szerencsés siker, mely a mi gyógy-készületünket oly kiti-nővé teszi, több évi próbák s tapasztalataink következtében a készület sajátos szerkezetének s olajunk létrészein helyes vegyítési arányának köszönhető. Mi életébresztőnkkel önmagunkon minden lehető kísérletet megtettünk, s a t. közönség

megnyugtására állíthatjuk, hogy készületünk teljesen veszélytelen. A készületeink szétküldésével megbízott alólírt bizományosnál való egyenes megrendelés egyedül biztosíthat a készítmények valódi s hibátlan voltáról. Megrendelések a leggyorsabban pontosan fognak teljesíttetni, s csak is gondosan kipróbált, hibátlan s rozsdamentes készülétek küldetnek szét. Az ébenfából s ércből készült csinos készület körülbelöl 5 latot nyom.

Életébresztő készületünknek következő kiadásait ajánljuk:

	oszt. ért.
1. Közönséges készület	7 frt — kr.
2. Diszes készület aranyozott tükkal	10 „ — „
3. Közönséges készület, minden hozzátartozókkal, tokban	13 „ — „
4. Diszes készület aranyozott tükkal, minden hozzátartozókkal, diszes tokban	18 „ — „
5. Gazdagon kiállított készület, diszes hozzávalókkal, bőrtokban	54 „ — „
6. Barmok számára való készület	10 „ — „
7. Életébresztő olaj (a készület nélkül)	
a) kispalaczk	2 „ 40 „
b) egy kettős palaczk, (két kispalaczknyinál több tartalommal)	4 „ 80 „
8. Készületek ideges nők s gyermekek számára, diszesen s kellőleg készíthető kaphatók az 1—5 számok alatt említett különböző kiállításnak megfelelő árban.	
9. Kettős készület, mely az 1 és 8 számok alattit foglalja magában, teljes hozzávalókkal tokban	
a 3 sz. szerint készítve	20 „ — „
a 4 sz. szerint készítve	26 „ — „
az 5 sz. alatti szerint készítve	84 „ — „

 Használati utasítással ingyen szolgálunk.
 A kimerítő „Tankönyv“ 7-dik kiadása kapható **Stein János** bizományosunknál Kolozsvárt, ára 3 frt 40 kr. o. ért.

MATZ ALBERT,

Bonnban a Rajna mellett.

 Bizományos **STEIN JÁNOS,** Kolozsvárt.

Az ev. ref. főtanoda betűivel Kolozsvárt.